

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
Завідувачка кафедри
Семенова В.Г.

–
“ ” (підпис)

2020 р.

**Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

Зі спеціальності «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

на тему **«Шляхи зростання фінансового результату від операційної діяльності суб'єкта підприємництва» на прикладі ПрАТ «Одесавинпром»**

Виконавець: студент ЦЗВФН

Горун В'ячеслав Андрійович

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Науковий керівник:

К.е.н., доц.

Малишко Валерій Семенович

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ОДЕСА - 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження сутності прибутку та операційної діяльності як складової підвищення прибутковості	8
1.1. Прибуток як важливіша економічна категорія функціонування суб'єктів підприємницької діяльності	8
1.2. Операційна діяльність підприємства та формування фінансового результату від її здійснення в підприємницьких структурах.....	15
1.3. Особливості сучасного стану виноробної галузі України ,	25
РОЗДІЛ 2. Діагностика виробничо-господарської діяльності ... та результативності операційної діяльності ПрАТ "Одесавинпром".....	31
2.1 Техніко-економічна характеристика та стратегічні напрями розвитку досліджуваного підприємства.....	31
2.2. Аналітичне дослідження рівня та динаміки економічних показників функціонування досліджуваного підприємства.....	37
2.3. Аналіз рівня та динаміки фінансового результату від операційної діяльності на досліджуваному підприємстві.....	43
2.4. Дослідження впливу факторів на динаміку зміни прибутку від реалізації продукції та оцінка резервів його зростання	50
РОЗДІЛ 3. Рекомендацій щодо підвищення операційного прибутку на досліджуваному підприємстві.....	55
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

Вступ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день багато підприємств харчової промисловості України мають дуже великі складнощі, пов'язані з неефективністю господарської діяльності. Як слідство, підприємства перебувають на рівні самофінансування, або взагалі їхня діяльність є збитковою. Виходячи із цього пошук шляхів підвищення фінансових результатів функціонування, а для більшості підприємств пошук шляхів виходу на нульовий прибуток, має вирішальне значення для виживання у сучасних умовах. Слід також зазначити той факт, що значення прибутку, і в першу чергу, від операційної діяльності, як джерела коштів для розвитку підприємств останнім часом різко зросло, тому що державна підтримка суб'єктів господарювання практично відсутня. На багатьох підприємствах він є єдиним джерелом формування чистого прибутку. Тому механізмам управління операційним прибутком повинна приділятися першочергова увага у процесі забезпечення ефективності діяльності підприємства.

Загальні теоретичні положення управління прибутком підприємства висвітлювалися у працях таких вітчизняних науковців, як І.О.Бланк, Г.Г.Кірейцев, А.М.Поддєрьогін, Л.О.Коваленко, Л.М.Ремньова, О.П.Крайник, З.Ф.Клепикова. Серед останніх публікацій, присвячених теоретико-прикладним питанням управління операційним прибутком, можна виділити праці Г.М.Тарасюка, П.Поповича та Я.Поповича, З.Калініченко, О.В.Чернецької, В.І.Куцик, О.В.Бовсуновської та інші.

Зважаючи на внесок зазначених науковців у розробку проблеми управління операційним прибутком, вважаємо за доцільне вказати що є необхідність поглиблення дослідження методичних та прикладних аспектів даної проблеми.

Тому одним із актуальних завдань сучасного етапу є оволодіння керівництвом і економічними службами підприємства сучасними методами

ефективного управління формуванням прибутку, і в першу чергу, в процесі тією його частиною, що формується в процесі операційної діяльності суб'єкта підприємницької діяльності.

Потужне та ефективне управління формуванням прибутку від операційної діяльності передбачає побудову на підприємствах відповідних організаційно-методичних систем забезпечення цього процесу, знання основних механізмів формування даного виду прибутку, використання сучасних методів його аналізу і планування. Поряд з формуванням прибутку на кожному підприємстві має бути забезпечене і ефективне управління його розподілом.

Мета дослідження полягає в розробці заходів щодо пошуку резервів та шляхів зростання фінансового результату від операційної діяльності суб'єкта підприємництва виноробної галузі.

Завдання дослідження:

- проаналізувати авторські підходи науковців до визначення сутності понять «операційна діяльність» та «фінансовий результат від операційної діяльності»;

- дослідити механізм формування фінансового результату від операційної діяльності;

- охарактеризувати фактори, що здійснюють вплив на величину прибутку від операційної діяльності;

- зробити аналіз сучасного стану виноробної галузі України;

- надати характеристику діяльності досліджуваного підприємства та охарактеризувати продукцію, що ним випускається;

- проаналізувати стан господарської діяльності підприємства завдяки дослідження рівня та динаміки економічних показників його діяльності;

- дослідити за рахунок використання методів факторного аналізу вплив

окремих чинників на зміну прибутку від реалізації продукції з метою виявлення резервів підвищення ефективності управління та покращення фінансового стану агропідприємств;

- розробити та обґрунтувати рекомендації щодо посилення конкурентних переваг на досліджуваному підприємстві та їх впливу на зростання прибутку від операційної діяльності.

Об'єктом дослідження є процес формування фінансового результату від операційної діяльності

Предметом дослідження є операційна діяльність та фінансовий результат від її здійснення на промисловому підприємстві.

Методи дослідження: спостереження, комбінація описового та порівняльного методів, різні методи аналізу, опитування та таке інше.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в аналітичному дослідженні різних підходів науковців до теоретичних аспектів значимості операційної діяльності та формування прибутку від її здійснення.

Практична новизна кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні заходів, що підсилять конкурентоздатність досліджуваного підприємства на основі формування потужних фінансових результатів від операційної діяльності.

Інформаційна база дослідження Закони України та інші нормативні документи з питань діяльності підприємства, підручники, навчальні посібники, рекомендовані Міністерством освіти та науки України, монографії та інші періодичні видання відомих вітчизняних і зарубіжних вчених, офіційні статистичні данні, а також Інтернет сайти.

В роботі досліджується господарсько-фінансова діяльність ПрАТ «Одесавинпром», яке є одним з відомих виробників вина та задовольняє потреби, головним чином, споживачів південних регіонів України. Клієнти бачать переваги товариства, перш за все, в значному досвіді роботи на ринку; використанні інноваційних технологій; постійному відстеженні попиту і

розробці нових винних виробів, що відрізняються європейським рівнем якості та доступними цінами.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (.... найменувань). Загальний обсяг роботи становить сторінок. Основний зміст викладено на сторінках. Робота містить таблиць, рисунків.

Висновки

Виноградарство і виноробство традиційно були і залишаються важливими галузями української економіки, успішне функціонування яких має суттєвий вплив на формування надходжень до бюджету, розвиток регіонів і країни в цілому. Аналіз сучасного стану виноробної галузі України дозволяє визначити коло проблем, що заважають її сталого розвитку, і намітити шляхи виходу галузі з кризового стану.

Дуже важливе значення у вирішенні цього круга питань повинні зіграти дослідження проведені на кожному з виноробних країни. Основна мета цих досліджень не тільки зростання обсягів виробництва та реалізації якісної продукції, а й підвищення конкурентоздатності кожного суб'єкта господарювання в цій галузі і, в першу чергу, за рахунок збільшення фінансового результату від проведення операційної діяльності. Саме ці питання нами розглянуті в цьому дослідженні.

Висновки по роботі можливо зробити наступні:

1. На основі узагальнення теоретичних підходів нами визначено що Прибуток - це «виражений в грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, який характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності, який визначається як різниця між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності».

2. Аналіз літературних джерел свідчить про те, що для категорії «операційна діяльність» характерні специфічні ознаки. Вони відрізняють її від інших видів діяльності підприємств. Саме ці її особливості, безперечно, впливають на формування фінансового результату від здійснення цієї важливої для підприємства діяльності;

3. Дослідження тенденцій та особливостей функціонування й розвитку підприємств виноробної промисловості свідчить про те що для вирішення проблем виноробства необхідно впроваджувати цілий ряд

різнонаправлених заходів, які дадуть змогу підвищити конкурентоспроможність вітчизняної галузі як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку, а також створити умови для ефективного розвитку виноробства;

4. Визначено, що стратегічні напрями діяльності підприємства відображають наступні аспекти: розвиток культури споживання винної продукції на території України; збільшення частки ринку на Україні; розробка нових продуктів за допомогою застосування сучасних технологій виробництва; розвиток партнерських відносин; розширення ринків збуту.

5. Аналіз даних свідчить про тенденцію зростання обсягів виробництва та реалізації продукції підприємства. Так, за період який взято до обстеження, а саме з 2015 по 2018 роки, приріст обсягів виробництва товарної продукції склав 267,1%. Приріст обсягів реалізованої продукції за той же час становив 381,0%.

6. Відзначимо що темпи зростання продуктивності праці на підприємстві випереджають темпи зростання середньомісячної заробітної плати. Це співвідношення між динамікою цих важливих показників є досить позитивним з точки зору ефективності роботи фірми. В той же час система мотивації на підприємстві повинна працювати на належному рівні. Без цього не можливо домогтися високих результатів роботи в умовах ринкової конкуренції.

7. Співвідношення динаміки змін показників виробництва продукції та середньорічної вартості основних виробничих фондів сприяло позитивній динаміці зростання узагальнюючого показника використання основних виробничих засобів - фондівіддачі. На фоні інших підприємств ця динаміка без сумніву є дуже позитивною.

8. Прибуток формується під впливом великої кількості взаємопов'язаних факторів. В той же час вплив факторів може бути різнонаправленим: одні – впливають позитивно, інші - негативно. Більш того, негативний вплив одних факторів здатен знизити або навіть звести

нанівець позитивний вплив інших. На нашу думку, важливим етапом у здійсненні аналітичного дослідження динаміки будь-якого з підсумкових показників діяльності виноробного підприємства є застосування економіко-математичних методів й електронно-обчислювальної техніки.

9. Розрахунки свідчать про те, що відповідно обраної моделі позитивний вплив на зміну прибутку від реалізації продукції надав фактор «зміна обсягу реалізації продукції», а негативний вплив здійляли такі фактори як «зміна витрат на одну гривню реалізованої продукції» та «зміна структури та асортименту виготовленої продукції».

10. Фінансовим менеджерам досліджуваного підприємства необхідно провести детальний аналіз і намітити ряд заходів, спрямованих на підвищення рівня прибутку від операційної діяльності, що буде позитивно впливати на фінансові результати в загалом та економічний стан підприємства. Нами пропонується заходи щодо підвищення технічного рівня виробництва ціллю яких є формування більших потоків грошових коштів, які будуть впливати на величину операційного прибутку підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». – збірник нормативних документів. - №2. – 2000. – с. 4-10.
2. Закон України «Про підприємництво» // Відомості Верховної Ради. – 1991 №20. Із останніми змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 18 жовтня 2005 року № 2984-IV, від 23 лютого 2006 року № 3502-IV.
3. П(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом МФУ від 31.03.99 №87.
4. П(С)БО №3 «Звіт про фінансові результати», затв. наказом МФУ від 31.03.99 №87
5. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання-Прес, 2006. – 287 с.
6. Алексеєнко Л.М. Економічний тлумачний словник: власність, приватизація, ринок цінних паперів / Л.М. Алексеєнко, В.М. Олексієнко. – Тернопіль: Астон, 2003. – 672 с.
7. Аналіз та перспективи розвитку підприємств виноробної галузі в Україні / Л. А. Некрасова, К. І. Некрасова // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 6. - С. 83-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_6_19
8. Андреева Г. І. Економічний аналіз [Текст]: навч.-метод. посібник / Г. І. Андреева. - К. : Знання, 2008. - 263 с. - (Серія "Вища освіта ХХІ століття"). - ISBN 978-966-346-365-0
9. Ансофф И. Стратегическое управление : монография / И. Ансофф. – М. : Мир, 1990. – 484 с.
10. Басовский Л.Е. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности [Текст] / Л.Е. Басовский, А.М. Лунева, А. Л. Басовский. - М.: Инфра-М, 2008. - 222 с. ISBN 978-5-16-001285-8.

11. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій / П. І. Белінський. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 684 с.
12. Бланк И.А. Фінанси підприємств : [навч. посібник] / 11. Бланк И.А., Кармазин В.Я., Каламбет С.В. / За ред. Бланка И.А. – Дніпропетровськ : Пороги, 2006. – 246 с.
13. Буряковський В. В. Фінанси підприємств : [навч. посібник] / Буряковський В.В., Кармазин В.Я., Каламбет С.В. / За ред. В.В. Буряковського. – Дніпропетровськ : Пороги, 2006. – 246 с.
14. Василенко В. О. Виробничий (операційний) менеджмент / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – К. : ЦУЛ, 2005. – 532 с.
15. Виноградсько-виноробна галузь - стан та проблемні питання розвитку в Україні. Електронний ресурс //Електронний журнал. – Режим доступу: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_1/32.pdf
16. Виноробна галузь: стан та перспективи. Електронний ресурс //Электронный журнал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://a7d.com.ua/agropoltika/2075-vinorobna-galuz-stan-ta-perspektivi.html>
17. Економічна енциклопедія [Текст] : у 3 т. / гол. ред. Б. Д. Гаврилишин. - К. : Видавничий центр "Академія", 2000 . - ISBN 966-580-074-4.
18. Економічна теорія : навч. посібник / За ред. В.О. Білика, П.Т. Саблука; 4-е вид., перероб. та доп. – К. : ННЦ ІАЕ, 2004. – 560 с.
19. Економічний словник-довідник / За ред. С.В. Мочерного. – Київ: Феміна, 1995. – 368 с.
20. Загородній А.Г. Фінансовий словник. – 4-те вид., випр. та доп. / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. – К. : Т-во «Знання», КОО; Л.: Вид-во Львів. банк. ін.-ту НБУ. – 566 с.
21. Ільчук М.М. Підприємницька діяльність та агробізнес / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. – К. : Вища освіта, 2006. – 543 с.
22. Капінос Г. І. Операційний менеджмент / Г. І. Капінос, І. В. Бабій. – К. : Центр навчальної літератури, 2013. – 352 с.

23. Климко Н.Г. Основи економічної теорії: політ економічний аспект : підручник для студентів економічних спеціальностей вищих закладів освіти / Н.Г. Климко, В.П. Нестеренко, Л.О. Каніщенко. – К. : Вища школа, 1999. – 743 с.
24. Короткевич О. В. Ефективність поточної господарської діяльності: структура, рівень, динаміка / О. В. Короткевич // Економіка і прогнозування. – 2008. – № 3. – С. 61–70.
25. Лігоненко Л.О., Клоченок Л. В. Економіка підприємства: Навч. посібник / Київський національний торговельно-економічний ун-т. — К. : КНТЕУ, 2005. — 295 с.
26. Основи економічних знань: навч. посіб. / А.С.Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Вища школа, 2002. – 543 с.
27. Осовська Г.В. Економічний словник / Г.В. Осовська, О.О. Юшкевич, Й.С. Завадський. – К. : Кондор, 2007. – 358 с.
28. ПРАТ «Одесавинпром». Офіційний сайт [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://fbulvar.com.ua>
29. Предборський В.А. Економічна теорія: підручник / В.А. Предборський, Б.Б. Гарін, В.Д. Кухаренко ; за ред. В.А. Предборського. – К. : Кондор, 2007. – 492 с.
30. Проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємств виноробної галузі. Електронний ресурс //Електронний журнал. [Электронный ресурс]. – Режим доступу:http://market-infr.od.ua/journals/2018/16_2018_ukr/26.pdf
31. Економічна енциклопедія [Текст]: у 3-х т. / редкол. : Б. Д. Гаврилишин, С. В. Мочерний, О. А. Устенко [та ін.] ; відп. ред. С. В. Мочерний. — К. : Академія, 2000. — Т. 1 : А (абандон) — К (концентрація виробництва). — 864 с.

32. Словник термінів і понять, що вживаються у чинних нормативно-правових актах України / Упор. : Богачова О.В., Винокуров К.С., Крусь Ю.І. Відпов. ред. Сіренко В.Ф., Станік С.Р. – К. : «Оріяни», 1999. – 502 с.

33. Сучасний стан та проблеми розвитку виноробної галузі України. Електронний ресурс //Електронний журнал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/11_NPE_2012/Economics/10_107632.doc.htm

34. Сучасні тенденції розвитку виноробства в Україні і її регіонах. Електронний ресурс //Електронний журнал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3128>

35. Тютюнник В. Факторний аналіз прибутку / В. Тютюнник // Справочник економіста. 2010. – № 10. – С. 35-42.

36. Титов К.Ф Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій.: навчальний посібник. [Текст]/ К.Ф.Ковальчук - К.: Центр учбової літератури, - 2012. - 326с.

37. Чандлер А. Стратегия и структура / А. Чандлер. – М. : Мир, 1975. – 520 с.

38. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств : Навч. посібник / О.С. Філімоненков. – К. : Кондор, 2007. – 400 с.

39. Фінансова діяльність підприємств: навч. посібник / І.В. Аранчій, В.Д. Чумак, О.Ю. Смолянська, Л.В. Черненко. – К.: Професіонал, 2004. – 240 с.